

UCHWAŁA NR XXXIV/170/18

RADY GMINY NAREW

z dnia 26 lutego 2018 roku

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Narew na lata 2018-2022".

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, poz. 2232; z 2018 poz. 130) oraz art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783, poz. 1458, poz. 2439) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (dz. U. z 2016 r., poz. 1492) uchwała się co następuje:

§.1 Przyjmuje się "Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Narew na lata 2018-2022" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§.2 Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Narew.

§.3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Aneta Leonowicz

Załącznik do uchwały nt XXXIV/170/18
Rady Gminy Narew
z dnia 26 lutego 2018 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE NAREW NA LATA 2018-2022**

*Opracowanie:
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narwi*

Narew, styczeń 2018

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. ZADANIA GMINY.....	4
III. ADRESACI PROGRAMU.....	5
IV. REALIZATORZY PROGRAMU.....	5
V. PROBLEM NARKOTYKOWY W GMINIE NAREW.....	6
VI. CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.....	9
CEL GŁÓWNY.....	9
CELE SZCZEGÓŁOWE.....	10
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	12
VIII. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	12

I. WPROWADZENIE

Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie.

Rozróżniamy narkotyki pochodzenia naturalnego, takie jak: opium, liście koki, konopie indyjskie czy grzyby halucynogenne oraz otrzymywane w laboratoriach chemicznych, do których należą: amfetamina, ecstasy czy LSD. Środki psychoaktywne mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka.

Uzależnienie fizyczne jest to przystosowanie organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, zaś uzależnienie psychiczne oznacza potrzebę, przymus przyjmowania określonej substancji, brak której powoduje lęk, niepokój, poczucie zagrożenia. Myśli i działania osoby uzależnionej koncentrują się wokół narkotyków, ich zdobywania i zażywania.

Narkomania niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczkę, choroby weneryczne). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej.

Zmiany społeczno-ekonomiczne dokonujące się w naszym kraju, sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Wzrasta liczba osób eksperymentujących z narkotykami. Szczególnie niepokojące jest zjawisko wzrostu zagrożenia narkomanią wśród młodzieży, a także obniżanie się granicy wieku osób mających kontakt ze środkami uzależniającymi. Wśród młodzieży panuje błędny pogląd, że krótkotrwałe i incydentalne zażywanie narkotyków nie jest szkodliwe dla zdrowia i nie prowadzi do uzależnienia.

Powszechnie znana jest skala trudności leczenia, rehabilitacji i readaptacji osób uzależnionych w przywracaniu ich do normalnego życia. Efektywność leczenia osób z grupy uzależnionych jest niska, natomiast ryzyko wystąpienia u nich szkód zdrowotnych bardzo wysokie. Ponadto narkomania niesie za sobą wiele negatywnych skutków, takich jak: ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, prostytutka, przemoc, bezdomność, hazard, alkoholizm.

II. ZADANIA GMINY

Ustawodawca w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2017.783 t.j. z późn. zm.) zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. W art. 10 pkt 1 ustawy zostało określone, że przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Zadanie te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym.

W celu realizacji zadań, o których mowa powyżej opracowuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Program, który stanowi część gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych, uwzględnia cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U.2016.1492). Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych. Stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto Program pozostaje w ścisłej kooperacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Narew na 2018 rok.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Narew, a w szczególności młodzież szkolna, rodziny osób dotkniętych problemem narkomanii, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie placówka oświatowa działająca na terenie gminy realizuje zadania prewencyjne, dotyczące zapobieganiu problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki, zgodnie z wymogami ustawy o systemie oświaty. Programy te akceptuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która jednocześnie wspiera finansowo ich realizację.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Program przeciwdziałania narkomanii na lata 2018-2022 będzie służył realizacji gminnej polityki społecznej. W realizację programu zostaną zaangażowane instytucje opisane w poniższej tabeli.

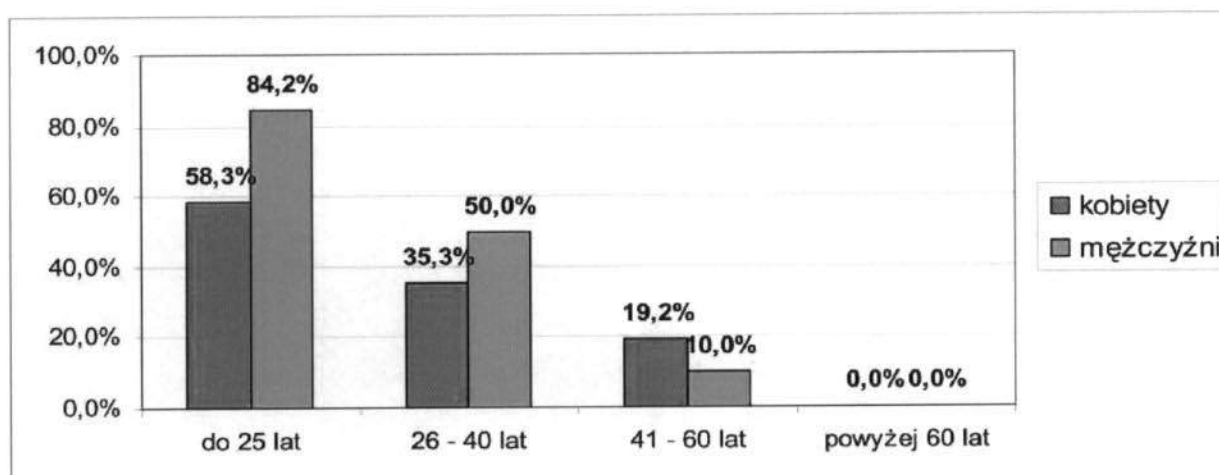
1. Urząd Gminy	Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań programu, upowszechnienie na stronie internetowej urzędu treści programu, nadzór nad jego realizacją.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, pomoc finansowa, rzeczowa, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej.
3. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny	Wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, organizacja wycieczek letniego, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania używek.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy.

5. Zespół Szkolno-Przedszkolny	Działalność edukacyjno-wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna, wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla rodziców i dzieci, realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych.
6. Narwiański Ośrodek Kultury	Organizacja czasu wolnego, działalność edukacyjna i informacyjna.
7. Gminna Biblioteka Publiczna	Organizacja czasu wolnego, działalność edukacyjna i informacyjna.
8. Policja	Działalność profilaktyczna, edukacyjna, informacyjna i interwencyjna.
9. Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki uzależnień i opieki zdrowotnej.
10. Parafie z terenu gminy	Działalność charytatywna, pomoc finansowa, żywnościowa i organizowanie wypoczynku.
11. Organizacje pozarządowe	Pomoc żywnościowa, organizacja letniego wypoczynku, organizacja czasu wolnego.

V. PROBLEM NARKOTYKOWY W GMINIE NAREW

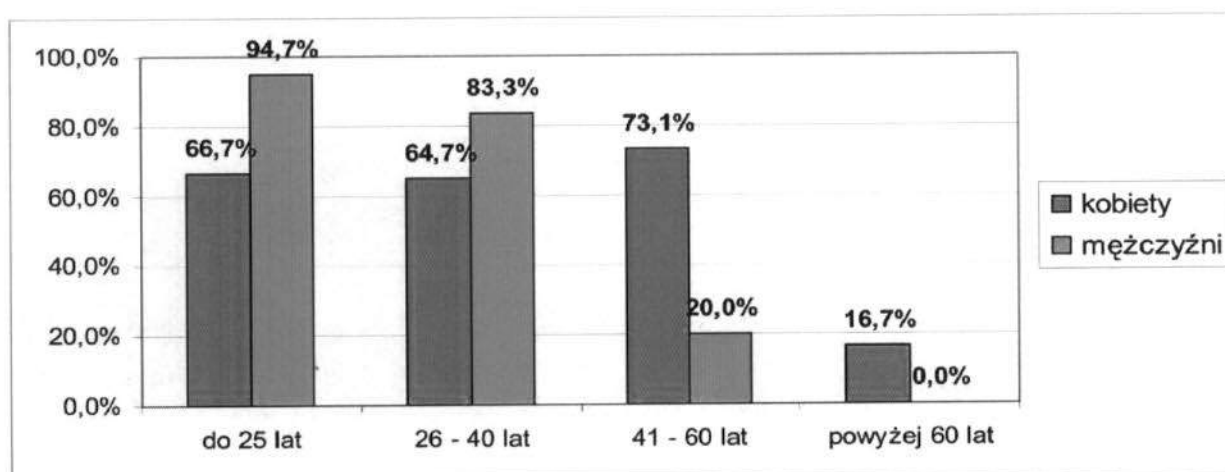
W 2014 roku przeprowadzono diagnozę problemów społecznych w gminie Narew. W ankiecie skierowanej do dorosłych mieszkańców gminy zamieszczono pięć pytań związanych z problemem narkotykowym. Większość młodych ankietowanych (58% kobiet i 84% mężczyzn) zna kogoś, kto zażywa narkotyki. Podobnego zdania jest co trzecia kobieta i połowa mężczyzn w wieku 26 – 40 lat. Znacznie mniejszy odsetek osób między 41 a 60 rokiem życia ma kontakt z tego typu osobami, zaś żadnej osoby biorącej narkotyki nie znają najstarsi ankietowani.

Wykres 1. Znam osobę, która zażywa narkotyki.

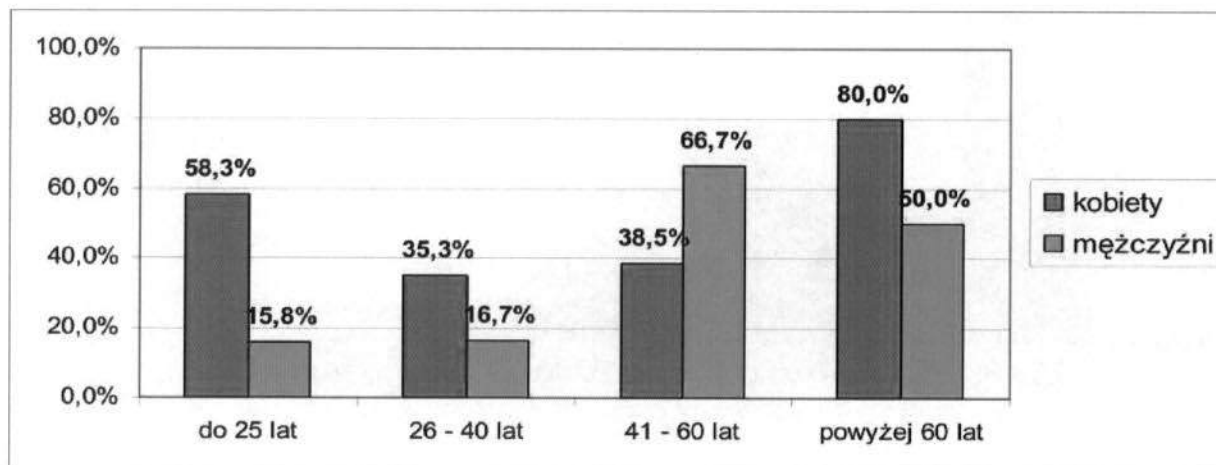
Wśród osób do 40 roku życia przeważa pogląd, że młodzi ludzie z gminy mają kontakt z narkotykami. W grupie osób pomiędzy 41 a 60 rokiem życia blisko 3/4 kobiet i co piąty mężczyzna twierdzi podobnie. Za realne zagrożenie postrzega je 17% najstarszych kobiet i żaden z mężczyzn.

Wykres 2. Młodzież w gminie jest narażona na kontakt z narkotykami.

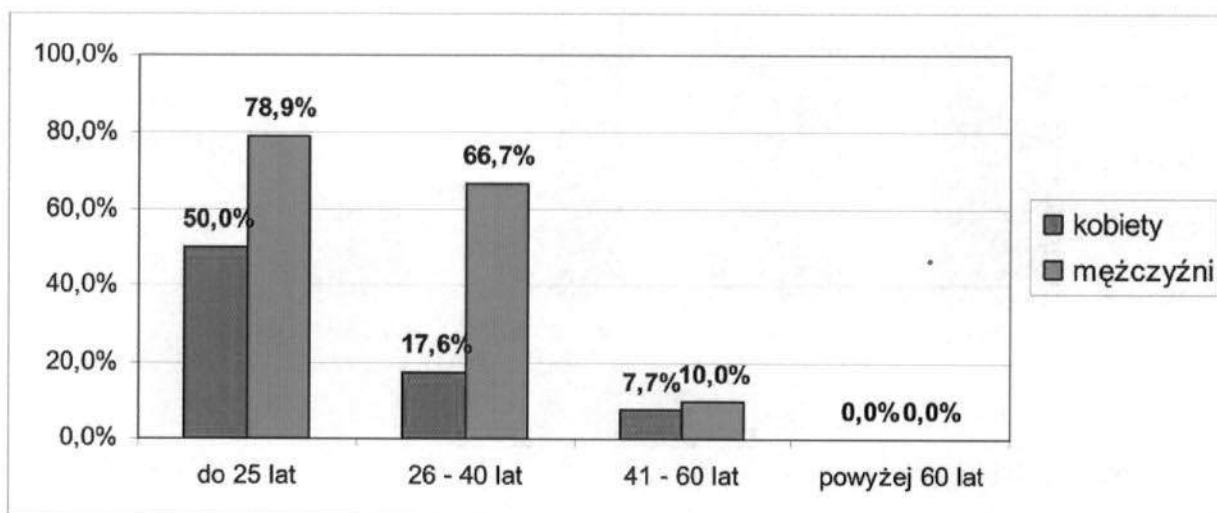
Jeśli chodzi o pogląd na temat dostępności narkotyków w gminie Narew, to widać różnice w rozkładzie odpowiedzi kobiet i mężczyzn. Ponad połowa najmłodszych i najstarszych kobiet oraz co trzecie pozostałe respondentki uznają, że uzyskanie dostępu do środków odurzających w gminie jest łatwe. Co szósty mężczyzna do 40 roku życia oraz około 2/3 starszych ankietowanych ma podobną opinię.

Wykres 3. Dostęp do narkotyków w gminie jest łatwy.

Jeśli chodzi o osobiste doświadczenia eksperymentowania z narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi, takimi jak dopalacze, to częstość twierdzących odpowiedzi maleje wraz z wiekiem. Przynajmniej połowa kobiet oraz 79% mężczyzn do 25 roku życia, 2/3 mężczyzn oraz 18% kobiet w wieku 26 – 40 lat oraz co dziesiąty mężczyzna i 8% kobiet pomiędzy 41 a 60 rokiem życia.

Wykres 4. Zażywałem/zażywałam narkotyki.

Z powyższych ankiet wynika, że temat narkotykowy nie jest obcy mieszkańcom Gminy Narew. Jednak z uzyskanych danych wynika, że jest to problem ukryty. Komenda Powiatowa Policji nie odnotowała na terenie gminy przestępstw popełnionych pod wpływem narkotyków. Samodzielny Publiczny

Zakład Opieki Zdrowotnej nie odnotował hospitalizacji osób z terenu gminy Narew z powodu zatrucia narkotykami bądź dopalaczami. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narwi nie udzielił wsparcia żadnej rodzinie z powodu nadużywania narkotyków. Ani do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego, ani do Zespołu Interdyscyplinarnego w Narwi nie wpłynęły żadne informacje, aby problem alkoholowy, czy przemocy w rodzinie łączył się z problemem narkotykowym. Również w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nie odnotowano zjawiska używania narkotyków.

VI. CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Narew na lata 2018-2022 wynikają z Narodowego Programu Zdrowia oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i są dostosowane do potrzeb lokalnych.

CEL GŁÓWNY

Celem głównym niniejszego programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami ryzykownymi.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem.	1. Prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym poradnictwa dla rodzin oraz osób używających środki psychoaktywne.	liczba osób liczba udzielonych porad	cały rok
	2. Kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na szkolenia (terapeuci, pracownicy służby zdrowia, pomocy społecznej, nauczyciele, pedagodzy, policjanci), konferencje, sympozja i inne formy spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin.	liczba przeszkolonych osób	cały rok
	3. Działalność informacyjno - edukacyjna.	liczba materiałów	cały rok
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.	1. Prowadzenie nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych z zakresu narkomanii.	liczba osób liczba udzielonych porad	cały rok
	2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez dostarczanie informacji w postaci ulotek/broszur o substancjach psychoaktywnych i uzależnieniu.	ilość materiałów	cały rok
	3. Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych.	liczba osób liczba działań	cały rok
III. Prowadzenie profilaktycznej	1. Prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych w tym kampanii	liczba akcji liczba osób	cały rok

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE NAREW NA LATA 2018-2022

działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	społecznych związanych z profilaktyką narkotykową adresowanych do różnych grup docelowych, w tym dzieci i młodzieży szkolnej.		
	2. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.	ilość materiałów	cały rok
	3. Wspieranie organizacji lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów oraz alternatywne formy spędzania czasu wolnego.	liczba akcji liczba osób	cały rok
	4. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży – organizacja zajęć z elementami profilaktyki w okresie wakacyjnym, w tym wyjazdy wakacyjne.	liczba uczestników	cały rok
	5. Realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej (m.in.: ESPAD, "Młodzież"), prowadzonych co najmniej co cztery lata.	liczba badań liczba uczestników	2018 rok 2022 rok
IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.	1. Wspieranie instytucji, które realizują zadania w obszarze profilaktyki narkomanii.	wysokość środków finansowych	cały rok
	2. Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.	liczba działań	cały rok

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.487, z późn. zm.).
2. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z wyżej cytowanym przepisem środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.
3. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i zostaną przeznaczone na realizację programu w następnym roku budżetowym.
4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są ujęte w budżetu Gminy Narew w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.
5. Wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych na realizację Programu dokonywane będą na podstawie uchwał Rady Gminy w Narwi w sprawie zmian w budżecie Gminy Narew na dany rok.

VIII. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Narew na lata 2018-2022 nie stanowi zbioru zamkniętego. Wraz z rozpoznawanymi potrzebami możliwe jest projektowanie nowych przedsięwzięć, będących odpowiedzią na aktualne wyzwania.

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt Gminy Narew. Koordynatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narwi.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Rada Gminy w Narwi otrzyma roczne sprawozdanie z wykonania niniejszego Programu w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

